

Auroras- ryhmämentoroinnin opas

Ideoita koulutetuille naisille suunnatun
mentorointiryhmän tapaamisiin

Auroras

Johdanto

Auroras-verkosto tukee Suomeen muuttaneiden koulutettujen naisten työllistymistä ja kotoutumista. Auroras-toiminnan keskiössä on

- suomalaisessa työelämässä tarvittavien tietojen lisääminen
- työhaussa tarvittavien taitojen kehittäminen
- suomen kielen taidon vahvistaminen sekä
- verkostojen laajentaminen

Auroraksen tavoitteet ovat suoraan yhteydessä kansainvälisten koulutettujen naisten työllistymismahdollisuuksien parantamiseen. Aktoreiden suomen kielen taidon vahvistuminen ja verkostojen laajentuminen ovat konkreettisia asioita, joiden kehittymistä mentorointi tukee.

Teemoja käsitellään harjoitteiden kautta, keskustellen ja kokemuksia vaihtaen. Kielen oppiminen tapahtuu luontevasti ryhmätoiminnan ohessa. Kun ryhmässä toimitaan kielitietoisesti, aktorit saavat onnistumisen kokemuksia kielenkäyttötilanteista, rohkeutta puhumiseen sekä uutta sanavarastoa. Auroras-mentorointiin osallistuvilla aktoreilla on vaatimuksena riittävä suomen kielen taidon lähtötaso (n. B1), jotta keskusteluihin on mahdollista osallistua.

Tämä opas on laadittu mentoreiden tueksi heidän suunnitellessaan Auroras-tapaamisten sisältöjä. Materiaaleissamme olemme lainanneet ideoita muilta työelämäteemojen parissa toimivilta tahoilta, koska loistavaa materiaalia on saatavilla runsaasti. Olemme koonneet oppaaseen erityisesti ryhmille sopivia ideoita.

Opas sisältää tavoitteet, taustoitusta, sanastoa ja rungon kuhunkin temaattiseen tapaamiseen. Jokaiselle tapaamiskerralle

löytyy myös valmiit diat hyödynnettäväksi tapaamisissa. Dioihin on sisällytetty keskustelukysymyksiä ohjaamaan teemojen käsittelyä nimenomaan keskustelun kautta. Tapaamisten runkoja voidaan käyttää sellaisenaan tai soveltaen. Verkostojen luomiseksi kannustamme ryhmiä osallistumaan Auroras-verkoston järjestämiin työpajoihin ja tapahtumiin ja kutsumaan ryhmään vierailijoita mentoreiden omista verkostoista. Lisää vinkkejä ja taustoitusta ryhmätoimintaan löytyy [Auroras-mentorin käsikirjasta](#).

Auroras-mentorointiryhmät tapaavat 12 kertaa. Tämä opas sisältää rungot 14 tapaamiseen, joten se tarjoaa mentoreille runsaasti työkaluja painottaen niitä teemoja, jotka ovat tärkeimpiä aktoreiden tavoitteiden kannalta. Tapaamiskertojen välissä voidaan hyödyntää kotitehtäviä ja [oppimispäiväkirjaa](#), jotta yhteinen työskentely olisi mahdollisimman antoisaa. Seuraavan kerran diat voidaan jakaa aktoreille etukäteen, jotta aktorit voivat tutustua tapaamisen teemaan etukäteen ja valmistautua keskusteluun.

Auroras-ryhmän ohjaaminen vaatii mentorilta ajantasaisia tietoja suomalaisesta työelämästä. Ryhmien keskiössä on kuitenkin yhteinen keskustelu, johon jokainen aktori ja mentori voi liittyä omilla tiedoillaan ja taidoillaan. Auroras-ryhmissä kaikki voivat oppia toisiltaan! Vapaaehtoistyö tuo parhaillaan elämäsi iloa, mahdollisuuksia kohtaamisiin ja uuden oppimiseen.

Paljon iloa ja yhteisiä oivalluksia Auroras-ryhmien tapaamisiin!

Auroras-verkoston työntekijät

Auroras-mentorointiryhmien sisällöt

1. Tutustuminen vahvuuksien kautta
2. Osaamisen tunnistaminen
3. Tietoa työn hakemisesta & työllistymismahdollisuudet eri aloilla
4. Työpaikkailmoitusten osaamisvaatimukset ja työhakemus
5. CV eli ansioluettelo
6. Sosiaalinen media ja muut työnhaun digitaidot
7. Työhaastattelu ja siinä onnistuminen
8. Yritysvierailu tai vertaistuellinen työelämävierailija
9. Työpaikalla Suomessa
10. Työsuhteen lainsäädäntö
11. Osaamisen ja verkostojen kehittäminen
12. Hyvinvointi, jaksaminen ja ajanhallinta
13. Lisäharjoituksia työelämän suomeen
14. Kohti tulevaisuutta

1.

Tutustuminen vahvuuksien kautta

Ryhmän ensimmäiset tapaamiset ovat tärkeitä turvallisen ja avoimen ilmapiirin luomisen näkökulmasta. Ryhmän osallistujat saattavat tulla hyvinkin erilaisista tilanteista ja taustoista. Aktoreita yhdistää halu työllistyä sekä löytää osaamiselleen käyttöä ja tunnustusta Suomessa. Ensimmäisessä tapaamisessa käännetään katse vahvuuksiin ja rohkaistaan tulevaisuuden rakentamiseen Suomessa. Sitoutuminen ryhmään alkaa jo ensimmäisessä tapaamisessa, kun yhteiset säännöt ja tavoitteet käydään yhdessä läpi. Mentorin kannattaa tehdä tavoitteista muistiinpanoja, jotta niitä voidaan ottaa tulevien tapaamisten suunnittelussa huomioon.

Ensimmäisestä tapaamisesta alkaen aktoreilla on mahdollisuus oppia uusia sanoja ja oivaltaa uusia asioita omista vahvuuksistaan ja osaamisestaan. Aktoreita kannattaa kannustaa kirjaamaan näitä ajatuksia esimerkiksi oppimispäiväkirjaansa, jotta ajatuksia voi hyödyntää myöhemmin työhakemusta työstäessä ja työhaastatteluun valmistautuessa. Heti alussa kannattaa ottaa käyttöön myös kotitehtävät, jotta oppiminen voi jatkua myös tapaamisen välillä. Kotitehtävä voi olla esimerkiksi tapaamisen teeman kertaamista, artikkelien lukemista tai seuraavan tapaamisen sanastoon tutustumista.

Tapaamisen tavoitteet:

- Auroras-toiminnan tavoitteiden ymmärtäminen ja sääntöjen läpikäyminen
- Tutustuminen ja luottamuksen rakentaminen ryhmäläisten kesken
- Henkilökohtaisten tavoitteiden ja toiveiden kertominen ryhmälle
- Omien vahvuuksien tunnistaminen ja sanoittaminen

Tapaamisen sanastoa:

Olen tässä ryhmässä **mentori / aktori**.

Tiedän, mitkä ovat minun **vahvuudet**.

Olen **luotettava / täsmällinen / ystävällinen**.

Mitä **tavoitteita** sinulla on Auroras-ryhmässä?

Minun **tavoite** on oppia lisää suomea.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Auroras-verkoston esittely
2. Keskustelua ryhmän pelisäännöistä
3. Keskustelua tavoitteista
4. Keskustelua vahvuuksista

Valmis diapohja Drivessä:

- Auroras-ryhmämateriaalit,
1. tapaaminen (vahvuudet)

2.

Osaamisen tunnistaminen

Oman osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen on yksi Auroras-ryhmän tärkeimmistä teemoista ja olennainen osa työnhaun prosessia. Se auttaa hakijaa hahmottamaan, millainen on itselle sopiva työ ja laatimaan kohdennetun työhakemuksen. Hyvässä työhakemuksessa hakija kuvaa työhistoriansa työtehtävien sisältöjen lisäksi niissä kertynyttä osaamista ja saavutuksia. Oman osaamisen tunnistaminen voi vahvistaa aktorin itseluottamusta työnhaussa ja auttaa markkinoimaan itseään kohdennetusti tietyn osaamisen kautta. Itsetuntemusta tarvitaan jokaisessa työnhaun vaiheessa, itselle sopivan työpaikan tunnistamisesta työhaastatteluun asti. Kannusta aktoreita tekemään muistiinpanoja oivalluksista omaan osaamiseen liittyen.

Oman osaamisen sanoittaminen voi olla haastavaa ylipäätään ja erityisesti suomeksi, ja siksi pohdintaan voi virittäytyä erilaisten harjoitteiden kautta. Esimerkiksi osaamisen osa-alueiden erittely tai oman elämänpolun pohtiminen voivat auttaa pohdinnassa. Mentorit voivat auttaa sanoittamaan relevanttia osaamista suomalaisen työelämän näkökulmasta. Harjoitteiden purkaminen keskustellen antaa varmuutta kertoa ääneen omasta osaamisestaan.

Tapaamisen tavoitteet:

- Oman osaamisen hahmottaminen ja sanoittaminen
- Omien tavoitteiden ja unelmien edellyttämän osaamisen hahmottaminen
- Ymmärrys osaamisen tunnistamisen tärkeydestä työnhaussa

Tapaamisen sanastoa:

Osaamisen tunnistaminen tarkoittaa sitä, että tiedät, mitä taitoja sinulla on ja mitä asioita osaat tehdä hyvin.

Osaamisen sanoittaminen tarkoittaa sitä, että osaat kertoa taidoistasi muille.

Esimerkiksi **ammattitaito** ja **kielitaito** ovat osaamisen osa-alueita.

Osaamista kertyy esimerkiksi **koulutuksen**, **työkokemuksen** ja **harrastusten** kautta.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustelua osaamisesta
4. Harjoitteita osaamisen tunnistamiseen

Valmis diapohja Drivessä:

1. Auroras-ryhmämateriaalit,
2. tapaaminen (osaamisen tunnistaminen)

3.

Tietoa työnhausta & työllistymismahdollisuuksista eri aloilla

Tapaamisessa tutustutaan työnhaun prosessiin ja keskustellaan työnhaun kokemuksista Suomessa. Mentori voi kerrata työnhaun prosessin ja vinkkejä työn hakuun ennen tapaamista esimerkiksi [Työmarkkinatorilta](#). Verkostoilla ja niiden laajentamisella on yhä suurempi rooli työnhaussa ja erityisesti piilotyöpaikkojen löytämisessä. Mentori voi viritäytyä verkostoista keskustelemiseen tutustumalla [TTL:n vinkkeihin](#).

Tapaamisessa tutustutaan työnhakukanaviin ja aloitetaan oman alan työmahdollisuuksien tutkiminen. Tapaamisessa voidaan puhua myös aktorien alojen työllisyystilanteista. Jokainen aktori etsii seuraavaan tapaamiseen mennessä jonkin avoimen työpaikan, johon hän alkaa työstää työhakemustaan. Seuraavassa tapaamisessa tarvitaan myös tietokoneet, jos työhakemuksia halutaan työstää tapaamisen aikana.

Tapaamisen tavoitteet:

- Työnhaun prosessin ja eri työnhakukanavien hahmottaminen
- Kokemusten vaihtaminen työnhakuun liittyvistä teemoista
- Oman alan työllisyystilanteen ja työpaikkojen hahmottaminen Suomessa
- Verkostojen merkitys työnhaussa

Tapaamisen sanastoa:

Työnhakuprosessiin kuuluu oman osaamisen tunnistaminen, avoimien **työpaikkojen** etsiminen, **työhakemuksen** ja **CV:n** kirjoittaminen sekä **työhaastattelu**. Voit löytää **työpaikkailmoituksia** työnhakusivustoilta ja yritysten nettisivuilta. **Piilotyöpaikkoja** voit löytää omien **verkostojesi** kautta tai kysymällä työtä suoraan sinua kiinnostavasta yrityksestä. Oman **alasi työllisyystilanne** on hyvä, kun avoimia työpaikkoja on paljon.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustelua ja tehtäviä työnhausta
4. Keskustelua piilotyöpaikoista
5. Tehtäviä liittyen piilotyöpaikkoihin

Valmis diaphoja Drivessä:

- Auroras-ryhmämateriaalit,
- 3. tapaaminen (työnhaku ja työllistymismahdollisuudet)

4.

Työpaikkailmoitusten osaamisvaatimukset & työhakemus

Työnhakuprosessissa siirrytään nyt konkreettiseen tekemiseen: työhakemuksen työstämiseen. Keskustellaan ensin yhdessä siitä, millainen on hyvä työhakemus. Esitellään myös videohakemus. Mentorit voivat orientoitua etukäteen työhakemuksen tekemiseen Duunitorin vinkkien kautta. Ennen työstön aloittamista keskustellaan aktorien valitsemista työpaikoista ja niiden osaamisvaatimuksista. Työhakemuksia voidaan työstää ryhmässä tai ne voidaan pyytää tekemään kotitehtävänä, riippuen siitä, miten ryhmä toivoo aikaa käytettävän.

Suomalaisessa työhakemuksessa on tietynlainen kielimuoto, jonka käyttöön mentorit voivat ohjata, jos kirjoittamisen etenee sujuvasti. Jotkut työpaikat saattavat vaatia myös ulkomailla suoritettun tutkinnon tunnustamista Suomessa. Aktoreille voidaan antaa tähän liittyen yksilöohjausta. Lisätietoa tutkintojen tunnustamisesta mentoreille löytyy täällä. Tutkintojen tunnustamisessa voivat auttaa eteenpäin myös esimerkiksi korkeakoulujen SIMHE-palvelut, jonne aktoreita voi ohjata varaamaan ajan.

Tapaamisen tavoitteet:

- Oppia lukemaan työpaikkailmoitusten osaamisvaatimuksia
- Saada konkreettisia vinkkejä työhakemuksen tekemiseen

Tarvikkeet:

- Jos haluatte kirjoittaa tapaamisen aikana työhakemuksia, pyytäkää aktoreita ottamaan tietokoneet mukaan

Tapaamisen sanastoa:

Työpaikkailmoituksessa löydät avoimesta työpaikasta. Se kertoo esimerkiksi **ammattinimikkeen** ja mitä **osaamis- ja kielitaitovaatimuksia** työpaikassa on. **Työhakemuksessa** kerrot **työkokemuksestasi** ja siitä, miten osaamisesi sopii avoimeen työpaikkaan. Jos olet opiskellut ulkomailla, sinun täytyy ehkä tehdä **tutkinnon tunnustaminen** Suomessa.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Tutkitaan työpaikkailmoituksia
3. Keskustellaan työhakemuksesta
4. Keskustellaan videohakemuksista
5. Kirjoitetaan työhakemuksia

Valmis diapohja Drivessä:

Auroras-ryhmämateriaalit,
4. tapaaminen (työpaikkailmoitukset ja työhakemus)

5.

CV eli ansioluettelo

Työnhakuprosessin läpikäynti jatkuu CV:n työstämisellä. Tapaamisessa käydään läpi, millainen on hyvä CV, missä järjestyksessä asiat kannattaa esittää CV:ssä ja miten koulutusta ja työkokemusta kannattaa avata sanallisesti. Miten oma kokemus kirjataan niin, että haettavan paikan kannalta olennaisimmat asiat tulevat esille? Hyvä CV sopii yhteen työhakemuksen kanssa, mutta niissä ei kannata toistella samoja asioita. CV on todennäköisesti monelle koulutetulle naiselle tuttu dokumentti, mutta sen sanoittaminen suomeksi ei välttämättä ole.

Jos oman alan työkokemusta ei ole, kannattaa perehtyä taitoperustaisen CV:n laatimiseen. Taitopohjainen CV tuo hieman eri tavalla esille erilaisten elämäkokemusten kautta kertynyttä osaamista, ja painottaa vähemmän koulutusta ja työkokemuksia. Taitopohjaista CV:tä voidaan käydä tarvittaessa aktorien kanssa läpi yksilöohjauksena.

Tapaamisessa mentorit voivat antaa palautetta aktoreiden valmiista työhakemuksista ja tukevat CV:iden hahmottelemisessa. CV:t voidaan kirjoittaa tapaamisessa tai kotitehtävänä

Tapaamisen tavoitteet:

- Oman CV:n työstäminen
- Rakentavan palautteen saaminen työhakemuksesta ja CV:stä

Tarvikkeet:

- Jos haluatte kirjoittaa tapaamisen aikana työhakemuksia, pyytäkää aktoreita ottamaan tietokoneet mukaan

Tapaamisen sanastoa:

CV:ssä eli ansioluettelossa kerrot työnantajalle omasta koulutustaustastasi ja työkokemuksestasi.

Työnantaja näkee CV:stäsi, millaista haettavan työpaikan kannalta **olennaista osaamista ja kokemusta** sinulla on.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustellaan CV:stä
4. (Keskustellaan taitopohjaisesta CV:stä)
5. Työstetään CV:itä suomeksi

Valmis diapohja Drivessä:

- Auroras-ryhmämateriaalit,
5. tapaaminen (CV eli ansioluettelo)

6.

Sosiaalinen media ja muut työnhaun digitaidot

Sosiaalista mediaa voi käyttää monella tavalla työnhaussa: sieltä löytyy tietoa avoimista työpaikoista, sitä voi käyttää verkostoitumiseen sekä oman alansa tapahtumien seuraamiseen. Kaikkia somekanavia ei tarvitse hallita, vaan jokainen voi kokeilemalla valita itselleen sopivimmat kanavat ja panostaa niihin. Kattava ja ajantasainen someprofiili antaa työnhakijasta hyvän vaikutelman ja kertoo työnantajalle suoraan hakijan sometaidoista. Ehkä olennaisin ammatillinen somekanava on LinkedIn, johon syvennyttään myös tässä tapaamisessa.

Myös tekoälyä voidaan hyödyntää työnhaussa monella tavalla. Tekoälyn avulla voi hakea tietoa oman alan yrityksistä, tai tekoälyä voi pyytää kirjoittamaan työhakemus pohjan. Kannattaa kuitenkin olla tarkkana, koska tekoälyn tiedot eivät välttämättä ole ajantasalla. Se myös tuottaa geneerisiä työhakemuksia, joista hakijan oma motivaatio ei välttämättä tule ilmi. Tekoälyä voi myös käyttää apuna sanoittamaan harrastuksessa kertynyttä osaamista tai antamaan vinkkejä verkostoitumiseen.

Tapaamisen tavoitteet:

- Ymmärtää sosiaalisen median merkitys työnhaussa ja verkostoitumisessa
- LinkedIniin tutustuminen

Tapaamisen sanastoa:

Työnhaussa hyödyllisiä **sosiaalisen median kanavia** ovat esimerkiksi **LinkedIn** ja **Facebook**.

Sosiaalista mediaa voi käyttää esimerkiksi työpaikkojen etsimiseen ja **verkostoitumiseen** saman alan ammattilaisten kanssa.

Tekoälyä voi käyttää avuksi työnhaun eri vaiheissa.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustellaan sosiaalisesta mediasta työnhaussa
4. Keskustellaan LinkedInistä ja sparraillaan profiileja
5. (Harjoitellaan nettihakemusten täyttämistä)
6. (Testataan tekoälyn mahdollisuuksia työnhaun apuna)

Valmis diapohja Drivessä:

Auroras-ryhmämateriaalit,
6. tapaaminen (some ja työnhaun digitaidot)

7.

Työhaastattelu ja siinä onnistuminen

Työnhakuprosessin seuraava vaihe on työhaastattelu. Tässä tapaamisessa keskustellaan työhaastattelukokemuksista omassa lähtömaassa ja Suomessa. Käydään läpi työhaastatteluun valmistautumista ja työhaastattelun herättämiä tunteita, erityisesti jännitystä. Työhaastattelulla voi olla monta toteutustapaa: yksilö-, ryhmä- tai videohaastattelu.

Tapaamisessa kannattaa myös konkreettisesti harjoitella työhaastattelua ja haastattelukysymyksiin vastaamista. Harjoittelu auttaa sanoittamaan omia vahvuuksia ja motivaatiota suomeksi. Mentoreiden kannattaa kerrata työhaastattelun pelisäännöt ennen tapaamista, jotta keskustelussa voidaan tuoda esille työnhakijan oikeudet haastattelutilanteessa.

Jos haluatte kutsua ryhmään vierailijan, yksi hyvä idea on antaa vierailijan tehdä aktoreille harjoitushaastatteluja. Tilanteesta tulee todellisempi, jos harjoitushaastattelijana toimii aktoreille vieras ihminen.

Tapaamisen tavoitteet:

- Tiedon saaminen erilaisista työhaastatteluista
- Työhaastatteluun valmistautuminen
- Suomen kieli osana työhaastattelua

Tapaamisen sanastoa:

Työnantaja kutsuu työnhakijoita **työhaastatteluun** työhakemusten perusteella. Työhaastattelu on keskustelu, jossa työnantaja ja työnhakija tutustuvat, Keskustelun perusteella työnantaja päättää, kuka on sopiva työntekijä avoimeen työpaikkaan.

Keskustelussa pitää huomioida **työhaastattelun pelisäännöt**. Työnantaja saa kysyä hakijalta vain työhön liittyviä asioita ja tehdä päätöksensä niiden perusteella.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Keskustelua työhaastattelusta
3. Yleisimpiä työhaastattelukysymyksiä
4. Harjoitellaan työhaastattelua

Valmis diapohja Drivessä:

- Auroras-ryhmämateriaalit,
7. tapaaminen (työhaastattelu ja siinä onnistuminen)

8.

Yritysvierailu tai vertaistuellinen työelämävierailija

Kansainväliset naiset ovat kertoneet, että rohkaisevien työllistymistarinoiden kuuleminen ja työelämäkontaktien tapaaminen ovat antoisia ja inspiroivia mahdollisuuksia. Kannustamme jokaista ryhmää osallistumaan Auroras-työntekijöiden järjestämälle työpaikkavierailulle tai kutsumaan vertaistuellisen työelämäosaajan vierailemaan tapaamisessa. Vierailijaa voi pyytää alustamaan jotakin aihetta tai keskustelu voi keskittyä kokemusten jakamiseen. Rohkaisevat ja tsemppaavat tarinat maahanmuutosta ja työllistymisestä voivat olla rohkaisevia. On hyvä, jos onnistutte järjestämään tapaamisen kasvokkain. Vierailulla kannattaa jättää aikaa kysymyksille ja keskustelulle.

Mentoreiden Drive-kansiosta löytyy lista vierailevista asiantuntijoista, joita mentorit voivat kutsua vieraiksi ryhmiin. Myös omia kontakteja voi hyödyntää vierailijoiden kutsumisessa ja työpaikkavierailujen järjestämisessä.

Tapaamisen tavoitteet:

- Ryhmän ulkopuolisen näkökulman tuominen työnhakuun
- Motivaation säilyminen ja kasvattaminen

Kysymyksiä keskusteluun vierailijan kanssa:

- Mikä on sinun tarinasi? Miten päädyit siihen työhön, jossa nyt olet?
- Mikä työssäsi on parasta?
- Mitä tavoitteita sinulla on seuraavaksi?
- Mitä haasteita sinulla on ollut, ja miten olet selvinnyt niistä?
- Mitä vinkkejä antaisit naiselle, joka hakee työtä uudessa kotimaassa?
- Keksi itse lisää kysymyksiä.

Valmis diapohja Drivessä:

Auroras-ryhmämateriaalit,
8. tapaaminen (työelämävierailu)

9.

Työpaikalla Suomessa

Työn saamisen jälkeen alkaa arki uudella työpaikalla. Suomalaisen työelämän erityispiirteiden tunteminen auttaa sopeutumaan uudelle työpaikalle ja ymmärtämään sanattomia sääntöjä. Tässä tapaamisessa keskustellaan työelämäkokemuksista omassa kotimaassa ja Suomessa sekä työkulttuurien eroista. Keskustelujen pohjalta aktorit saavat tietoa suomalaisesta työkultuurista, yleisistä työelämätaidoista ja työelämän pelisäännöistä. Tällä kerralla on mahdollista myös keskustella ammattiliitoista.

Tapaamisen tavoitteet:

- Kokemusten jakaminen suomalaisesta työelämästä
- Ymmärrys suomalaisesta työkultuurista ja sen eroista suhteessa lähtömaan työkulttuuriin
- Lisätiedon saaminen työelämästä, sen keskeisistä pelisäännöistä ja ammatillisista verkostoista

Tapaamisen sanastoa:

Suomalainen työkulttuuri tarkoittaa asioita, joita suomalaisilla työpaikoilla pidetään tärkeinä ja jotka vaikuttavat työpaikan arjessa. Suomalaisilla työpaikoilla kaikki ovat **tasa-arvoisia**, voit esimerkiksi sinutella esihenkilöäsi. **Työelämässä** arvostetaan **täsmällisyyttä**, **luotettavuutta** ja **oma-aloitteisuutta**.

Työelämän pelisäännöt kertovat, mitä **oikeuksia** ja **velvollisuuksia** työntekijöillä on.

Ammattiliitto on järjestö, johon saman alan työntekijät voivat liittyä. Se puolustaa työntekijöiden oikeuksia ja keskustelee **työehdoista**.

Verkosto tarkoittaa ihmisiä, joita tunnet. Verkostot ovat tärkeitä työelämässä.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustelua suomalaisesta työelämästä ja siihen liittyvää reflektointia
4. Työntekijän ja työnantajan velvollisuudet
5. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
6. (Yksityisyydensuoja)
7. (Ammattiliitot)

Valmis diapohja Drivessä:

- Auroras-ryhmämateriaalit,
9. tapaaminen (työpaikalla Suomessa)

10.

Työsuhteen lainsäädäntö

Tapaamisessa esitellään työlainsäädäntöä selkosuomella. Lainsäädännön esittelyn pohjustukseksi puhutaan siitä, miksi aiheen tunteminen on tärkeää. Aihe on aktoreiden usein toivoma, mutta se sisältää paljon asiaa. Muistakaa siis pitää taukoja. Lainsäädännön, oikeuksien ja velvollisuuksien tunteminen ehkäisee sitä, että työntekijä tulee tietämättään väärin kohdelluksi. Tapaamisen diat kannattaa jakaa aktoreille etukäteen, jotta kaikki asia ei tule uutena tapaamisessa.

Työlainsäädäntöä lähestytään käsitteiden kautta. Keskusteluun kannattaa ottaa ryhmän kannalta sopiva määrä tärkeimpiä asioita. Tähän tapaamiseen voi kutsua myös vierailevan asiantuntijan, joka tuntee työlainsäädäntöä. Tapaamisen toteuttaminen on mahdollista kuitenkin myös oman ryhmän kesken, valmiiden materiaalien avulla. Edellisessä tapaamisessa on aloitettu työlainsäädännön käsitteleminen tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja yksityisyydensuojaa käsittelemällä. Tässä tapaamisessa keskitytään työsuhteeseen liittyviin asioihin.

Tapaamisen tavoitteet:

- Ymmärryksen lisääminen suomalaista työelämää säätelevistä laeista
- Keskeisten työtä koskevien lakien ymmärtäminen

Tapaamisen sanastoa:

Työlainsäädäntö koskee kaikkia **työsuhteita**. Kun uusi työsuhde alkaa, **työntekijä** ja **työnantaja** tekevät **työsopimuksen**. Siinä he sopivat, millä ehdoilla **työntekijä tekee työtä**. Työsuhde voi olla **vakituinen** tai **määräaikainen**. Työ voi olla **kokoaikatyötä**, **osa-aikatyötä** tai sitä voidaan tehdä **nollatuntisopimuksella**. Uudella työntekijällä on aika oikeus **perehdytykseen**. **Palkkapäivänä** työntekijä saa **palkan** ja **palkkalaskelman**. Työntekijällä on oikeus pitää **ruokatauko** ja **kahvitauko**. **Työterveyshuolto** ehkäisee työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia. Työsuhde päättyy, kun työntekijä tai työnantaja **irtisanoo** työsuhteen. Kun työsuhde loppuu, työntekijällä on oikeus saada **työtodistus**.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustelua työlainsäädännöstä
4. Käydään läpi työlainsäädäntöä

Valmis diapohja Drivessä:

- Auroras-ryhmämateriaalit,
10. tapaaminen (työsuhteen lainsäädäntö)

11.

Osaamisen ja verkostojen kehittäminen

Joskus työpaikan ovi ei aukea heti. Tapaamisessa keskustellaan muista vaihtoehtoista, joilla omia työllistymisen mahdollisuuksia voi edistää. Oma osaamisen kehittäminen ja kouluttautuminen voivat olla hyviä vaihtoehtoja. Jos koulutusmahdollisuuksista puhuminen ei ole ajankohtaista ryhmäläisille, tapaamisessa voidaan keskustella myös jatkuvasta oppimisesta työelämässä. Työelämä kehittyy jatkuvasti, joten myös työntekijöiltä odotetaan jatkuvaa kehittymistä. Useilla työpaikoilla oma osaamistaan saa kehittää työajalla. Työelämän muutoksen seuraaminen auttaa miettimään, millaista osaamista tulevaisuuden työelämä tarvitsee ja kehittymään siihen suuntaan.

Tapaamisen tavoitteet:

- Lisätä tietoa koulutusmahdollisuuksista työelämässä ja Suomessa
- Vahvistaa käsitystä siitä, että oman osaamisen jatkuva kehittäminen kuuluu työelämään

Tapaamisen sanastoa:

Jatkuva oppiminen tarkoittaa sitä, että ihminen oppii ja opettelee uusia asioita koko elämänsä ajan. Eri **oppilaitokset** tarjoavat **koulutusmahdollisuuksia**. Niissä voi suorittaa tutkintoja ja kursseja. **Oman osaamisen kehittäminen** voi olla myös esimerkiksi lukemista, uusien työtehtävien opettelemista, kielitaidon kehittämistä, mentorointiin osallistumista tai verkostoitumista. Myös **täydennyskoulutus** on jatkuvaa oppimista. Se tarkoittaa, että opettelet asioita, joita ammattiosaamisesi tai urakehityksesi vaatii. Oppiminen ja oman osaamisen kehittäminen on tärkeää, koska **työelämä muuttuu** koko ajan.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustelua työelämän muutoksesta ja tulevaisuuden osaamistarpeista
4. Keskustelua oman verkoston kehittämisestä
5. (Keskustelua koulutusmahdollisuuksista)

Valmis diapohja Drivessä:

Diat päivitetään Driveen myöhemmin

12.

Hyvinvointi, jaksaminen ja ajanhallinta

Suomeen muuttaneen ihmisen elämässä voi olla stressiä ja kuormitusta, joka johtuu esimerkiksi syrjinnän ja yksinäisyyden kokemuksista tai kielellisistä ja kulttuurisista haasteista. Lisäksi työelämä, työnhaku ja työn ja perheen yhdistäminen voivat itsessään olla kuormittavia asioita. Työnhakuprosessi voi viedä aikaa ja aiheuttaa pettymyksiä. Jaksamisen haasteiden ja stressin tunnistaminen ja niistä puhuminen ei ole itsestäänselvyys, koska mielen hyvinvoinnista puhuminen saattaa olla joissain kulttuureissa vierasta.

Tässä tapaamisessa keskitytään hyvinvointiin, jaksamiseen ja voimavarojen vahvistamiseen. Ryhmän vertaistuki ja vinkit voivat antaa voimaa ja uusia ajatuksia hyvinvoinnin vahvistamiseen. Hyvinvointia tukevat myös ajanhallinnan taidot, joista on hyötyä sekä arjessa että työelämässä.

Tapaamisen tavoitteet:

- Saada työkaluja omasta jaksamisesta huolehtimiseen omassa arjessa
- Lisätä tietoisuutta siitä, että jaksamisesta huolehtiminen on työelämätaito

Tapaamisen sanastoa:

Ihmisen **hyvinvointiin** vaikuttaa moni asia: uni, vuorokausirytmii, liikunta, ruoka, ihmissuhteet ja mukava tekeminen.

Stressi tarkoittaa sitä, että ihmisellä on yhtä aikaa paljon asioita tehtävänä tai ajatuksissa, ja hänen voimavaransa tai aikansa eivät riitä kaikkeen.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustelua ajankäytöstä
4. Keskustelua hyvinvoinnista
5. Keskustelua tunteista ja niiden käsittelemisestä
6. (Hengitysharjoitus)

Valmis diapohja Drivessä:

Diat päivitetään Driveen myöhemmin

13.

Lisäharjoituksia työelämän suomeen

Tässä tapaamisessa keskitytään suomen kieleen. Tapaamisen harjoitteita voi käyttää myös yksittäisinä kieliharjoitteina muissa tapaamisissa. Valitkaa aktoreiden kannalta tärkeimmät ja kiinnostavimmat harjoitteet.

Tapaamisen sanastoa:

Aiemmissa tapaamisissa opittujen sanojen kertaamista tarpeen mukaan.

Tapaamisen tavoitteet:

- vahvistaa suomen kielen taitoa
- antaa ideoita kielitaidon harjoitteluun itsenäisesti
- kerrata sanastoa, jota tapaamisissa on harjoiteltu

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. (Sananselityspeli työelämäsanastosta)
4. (Kahvipöytäkeskustelu-harjoituksia)
5. (Hissipuhe eli pitch)
6. (Puhelinkeskustelun harjoittamista)
7. (Sähköpostin kirjoittaminen)
8. (Ammatillinen kielipolku)
9. (Numeroilmausten harjoittamista suomeksi)

Valmis diapohja Drivessä:

Diat päivitetään Driveen myöhemmin

14.

Kohti tulevaisuutta

Viimeisessä tapaamisessa voidaan järjestää pieni loppujuhla. Tapaamisen keskiössä on prosessin juhlistaminen sekä mukava ja rento yhdessäolo.

Tapaamisessa jaetaan todistukset ja käännetään katseet kohti tulevaisuutta. Tapaamisessa kerätään myös palaute kuluneesta kaudesta. Palaute on Auroras-verkoston toiminnan kannalta erittäin tärkeää, koska ryhmän saavuttamista tuloksista raportoidaan toiminnan rahoittajalle. Todistuksen saamisen edellytyksenä voidaan siis pyytää palautteen antamista.

Loppujuhlaan voidaan hankkia tarjoiluja noin 25 eurolla per ryhmä. Tarkemmat ohjeet kulujen korvaamisesta ja korvattavasta summasta saa Auroras-työntekijöiltä.

Tapaamisen tavoitteet:

- Miettiä, miten matka kohti tavoitteita jatkuu Auroras-ryhmän päättyessä
- Palautteen antaminen Auroras-mentoroinnista
- Yhteisen prosessin juhlistaminen

Tapaamisen sanastoa:

Palautteessa kerrot sinun mielipiteen siitä, mikä on ryhmässä on ollut hyvää ja mitä ryhmässä voisi jatkossa tehdä paremmin.

Tapaamisen ehdotettu sisältö:

1. Kuulumiskierros
2. Kotitehtävän purkaminen
3. Keskustelua ryhmän aikana opitusta
4. (Tulevaisuuden muistelu -tehtävä)
5. Palautteen kerääminen
6. Seuraavat askeleet, vinkkejä jatkomahdollisuuksista
7. Todistustenjako

Valmis diaphoja Drivessä:

Diat päivitetään Driveen myöhemmin

Lähteet:

Peda.net. 2023. Osaajia työelämään -verkko-oppimisympäristö. <https://peda.net/jao-ammattillinen/hankeet/sujuvat/osaajiatyoelamaan/oppimisymparisto>. Luettu 16.8.2023.

Mieli ry. 2023. Materiaalit. <https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/>. Luettu 16.8.2023.

Lappalainen, S. ym. 2021. Työuramentoroinnin materiaali : Työkaluja keskustelun tueksi aktorin ja mentorin käyttöön. LAB-ammattikorkeakoulun MESH-projekti. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-827-392-2>. Luettu 16.8.2023.

Duunitori Oy. 2023. Työnhakuopas. <https://duunitori.fi/tyoelama/tyonhakuopas>. Luettu 16.8.2023.

Väestöliitto. 2023. Nettikurssi: Työkaluja mentorointiin. Matkalla työelämään -hanke. <https://www.vaestoliitto.fi/uploads/2020/11/8ebdace7-mentoroinnin-nettikurssi-matkalla-tyoelamaan.pdf>. Luettu 16.8.2023.

Työterveyslaitos. 2023. Kansainvälisenä osaajana Suomessa - Suuntana työelämä. <https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/kansainvalisena-osaajana-suomessa-suuntana-tyoelama>. Luettu 16.8.2023.

Työmarkkinatori. 2023. Vinkkejä työnhakuun. <https://tyomarkkinatori.fi/henkiliasiakkaat/tyonhaku/vinkeja-tyonhakuun>. Luettu 16.8.2023.

STTK. 2023. Työelämään.fi. Suomi kodiksi -videosarja. <https://tyoelamaan.fi/suomi-kodiksi/>. Luettu 16.8.2023. Työ- ja elinkeinoministeriö. 2023.

TE-palvelut. Työnhakukanavat apunasi työpaikkojen löytämisessä. <https://toimistot.te-palvelut.fi/web/suoma/tyonhakuun-valmistautuminen/tyonhakukanavat-apunasi>. Luettu 16.8.2023.

Opetushallitus. 2023. Tietoa tutkintojen tunnustamisesta ohjaustyön tueksi. <https://www.oph.fi/fi/palvelut/tietoa-tutkintojen-tunnustamisesta-ohjaustyon-tueksi>. Luettu 16.8.2023.

Ahola, M. & Pusa, M-L. 2021. MESH -hankkeen (ESR) tuotoksia rekrytoinnin tueksi. MESH-videot. <https://www.youtube.com/@mesh9615>. Katsottu 16.8.2023.

Nuorten Helsinki. 2021. Vinkkejä kesätyöhakemuksen ja CV:n tekemiseen. <https://nuorten.hel.fi/opiskelu-ja-tyo/tyohakemus-ja-cv/>.

Luettu 16.8.2023. Osaamismatkalla. 2023. Sampo-ohjaussivusto. <https://osaamismatkalla.fi/materiaalit/sampo-ohjeet>. Luettu 16.8.2023.

Heikura S. ym. 2020. MESH-hanke. Sosiaalinen media verkostoitumisessa työelämään. <https://youtu.be/-wTFYfPsmjw>. Katsottu 16.8.2023.

Finn Lectura. 2023. Työelämän suomea 2: Työnhaku verkossa. <https://sisalto.finnlectura.fi/tyoelaman-suomea/tyonhaku/>. Luettu 16.8.2023.

Palvelualojen ammattiliitto. 2023. Työhaastattelun pelisäännöt – saako työnantaja kysyä mitä vain? <https://www.pam.fi/wiki/tyohaastattelun-pelisaannot-saako-tyonantaja-kysya-mita-vain.html>. Luettu 16.8.2023.

STTK. 2023. Työelämään-verkkosivusto. www.tyoelamaan.fi. Luettu 16.8.2023.

SAK. 2023. Työelämän pelisäännöt-verkkosivusto. www.tyoelamanpelisaannot.fi. Luettu 16.8.2023.

Keystone Education Group. 2023. Koulutus.fi-sivusto. <https://www.koulutus.fi/oppaat/mita-on-osaamisen-kehittaminen-15630#:~:text=Mit%C3%A4%20osaamisen%20kehitt%C3%A4minen%20on%20k%C3%A4yt%C3%A4nn%C3%B6ss%C3%A4%3F>. Luettu 16.8.2023.

Opopassi. 2023. Opopassi.fi-sivusto. <https://www.opopassi.com/unelmattodeksi>. Luettu 16.8.2023.

THL. 2023. Maahanmuutto ja kulttuurinen moninaisuus. <https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/> Luettu 16.8.2023.

Mieli ry. Oivamieli.fi-sivusto. Rentoutusengitytys. <https://oivamieli.fi/rentoutushengitytys.php>. Luettu 23.8.2023.

Auroras